

Straatintimidatie Amsterdam

Factsheet 2018

Onderzoek, Informatie en Statistiek

In opdracht van: Directie Openbare Orde en Veiligheid

Projectnummer: 18178

Beek, Eliza van der

Smeets, Harry

Bezoekadres: Oudezijds Voorburgwal 300

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

e.beek@amsterdam.nl

Telefoon 020 251

www.ois.amsterdam.nl

h.smeets@amsterdam.nl

Amsterdam, juni 2019

Foto voorzijde: Dam, fotograaf Edwin van Eis (2017)

Inhoud

Samenvatting	4
Omvang straatintimidatie	4
Ervaren intimidatie	5
Veiligheidsbeleving	5
Respectloos gedrag	6
Locatie straatintimidatie	6
1 Omvang straatintimidatie	7
1.1 Kleine daling straatintimidatie onder vrouwen	7
1.2 Minder vrouwen nagefloten, nagesist en nageroeven dan voorgaande jaren	7
1.3 Mannen vooral nageroeven met beledigende opmerkingen	8
1.4 Jongere vrouwen het vaakst geïntimideerd	9
1.5 Alleen verbale intimidatie laat verschillen naar herkomst zien	11
2 Ervaren intimidatie	12
2.1 Ervaren intimidatie verschilt per vorm	12
3 Veiligheidsbeleving	14
3.1 Slachtoffers van intimidatie voelen zich vaker onveilig	14
4 Respectloos gedrag	17
4.1 Vooral LHBTI-ers voelen zich respectloos behandeld	17
5 Locatie straatintimidatie	19
5.1 Vooral op drukke plekken veel intimidatie	19

Samenvatting

Voor het derde jaar op rij is er de factsheet straatintimidatie. Opnieuw is in de periode tussen mei en augustus 2018 in de Veiligheidsmonitor¹ Amsterdam-Amstelland gevraagd aan de respondenten of ze de afgelopen 12 maanden met bepaalde vormen van straatintimidatie zijn geconfronteerd, in welke mate dit als intimiderend is ervaren en waar dit heeft plaatsgevonden. Daarnaast is de veiligheidsbeleving van Amsterdammers onderzocht en in kaart gebracht hoe vaak Amsterdammers vinden respectloos te zijn behandeld door onbekenden op straat.

Omvang straatintimidatie

Van de 3518 ondervraagde Amsterdammers geeft 41% aan de afgelopen 12 maanden eens of vaker te zijn geconfronteerd met één of meer vormen van straatintimidatie. Vrouwen hebben vaker te maken met straatintimidatie dan mannen. Zo geeft ruim de helft (51%) van de ondervraagde Amsterdamse vrouwen aan de afgelopen 12 maanden eens of vaker te zijn geconfronteerd met straatintimidatie. Van de mannen was dit 30%. Het aandeel mannen dat in 2018 geconfronteerd werd met straatintimidatie is gelijk aan het jaar ervoor. Daarentegen is er sinds 2016 een kleine daling te zien in het aantal vrouwen dat geïntimideerd werd op straat.

Net als voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van straatintimidatie tegenover vrouwen nafluiten, nasissen of naroeppen met seksuele – of beledigende opmerkingen. Echter, er is een kleine daling te zien in het aantal vrouwen dat in 2018 nagefloten, nagesist of nageroeppen werd met seksuele opmerkingen. De omvang van overige vormen van straatintimidatie tegenover vrouwen bleef nagenoeg hetzelfde. De meest voorkomende vorm van straatintimidatie onder mannen is net als in 2017 het nageroeppen worden met beledigende opmerkingen: 25% geeft aan daar de afgelopen 12 maanden één of vaker mee te zijn geconfronteerd. De overige vormen van straatintimidatie komen veel minder vaak voor.

Net als voorgaande jaren werden jongere vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 34 jaar het vaakst geconfronteerd met straatintimidatie. In 2018 gaf 81% van de vrouwen in deze leeftijdsgroep aan eens of vaker geïntimideerd te zijn in de afgelopen 12 maanden. Dit is ongeveer gelijk aan 2016 en 2017. Jonge mannen (15-34 jaar) worden net als vorig jaar vaker geconfronteerd met straatintimidatie dan oudere mannen, maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn kleiner dan bij vrouwen. Wanneer de uitkomsten worden vergeleken met de uitkomsten van vorig jaar, is een aantal kleine verschillen te zien. Vooral onder vrouwen tussen de 35 en 49 jaar is een kleine daling te zien in het aantal vrouwen dat in de afgelopen 12 maanden werd nagefloten (van 44% naar 38%) of werd nageroeppen met seksuele opmerkingen (van 33% naar 26%). Verder zijn er geen grote verschillen met de uitkomsten van vorig jaar.

¹ De Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland wordt jaarlijks onder ongeveer 14.000 inwoners van de regio afgenomen en brengt op wijkniveau de veiligheidsbeleving, criminaliteit en overlast in beeld.

Opvallend is dat Amsterdamse mannen en vrouwen van Nederlandse of westerse herkomst vaker aangeven te zijn geconfronteerd met beledigende opmerkingen dan Amsterdammers van niet-westerse herkomst. Vergeleken met het jaar ervoor, geven westerse mannen in 2018 vaker aan nageroepen te zijn met beledigende opmerkingen (25% ten opzichte van 17% het jaar ervoor). Daarnaast is het aantal mannen van niet-westerse herkomst dat werd nageroepen op straat in 2018 gedaald ten opzichte van het jaar ervoor (van 16% naar 10%). Verder is een daling te zien ten opzichte van 2017 in het aantal westerse vrouwen dat in 2018 werd nagefloten of werd nageroepen met seksuele opmerkingen (respectievelijk van 36% naar 26% en van 31% naar 24%). Voor de overige intimidatievormen bestaan evenals in de vorige metingen geen grote verschillen tussen groepen met een verschillende herkomst.

Ervaren intimidatie

De ervaren intimidatie varieert sterk met de wijze waarop men geïntimideerd is. De minst intimiderende vorm onder zowel mannen als vrouwen is net als voorgaande jaren nafluiten. Echter, onder vrouwen is te zien dat de mate van ervaren intimidatie in vergelijking met 2016 iets is toegenomen bij nagefloten worden en het nageroepen worden met seksuele opmerkingen. Amsterdamse mannen ervaren vooral achternagelopen worden of bespuugd worden als zeer intimiderend.

In 2018 gaven veel minder mannen dan in 2017 aan dat ze het intimiderend vonden om in het nauw gedreven te worden. Verder is het opvallend dat het aandeel mannen dat aangaf het intimiderend te vinden om betast te zijn in 2018 een stuk kleiner was dan het jaar ervoor en ook erg verschilde van de vrouwelijke respondenten. Deze resultaten zouden op toeval gebaseerd kunnen zijn door het lage aantal mannelijke respondenten dat te maken kreeg met zwaardere vormen van straatintimidatie.

Veiligheidsbeleving

De veiligheidsbeleving van Amsterdammers is in 2018 ongeveer gelijk gebleven aan voorgaande jaren. Het aantal Amsterdammers dat zich wel eens onveilig voelt is hoger onder Amsterdammers die zijn geconfronteerd met straatintimidatie dan onder Amsterdammers die dat niet zijn. Dat geldt voor mannen en vrouwen, voor zowel de lichtere als zwaardere vormen van straatintimidatie en voor zowel de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt als die in het algemeen, waarbij men zich in de eigen buurt veiliger voelt dan in het algemeen. Van de vrouwen die zijn geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie voelt 61% zich wel eens onveilig in het algemeen en 38% voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit is een groot verschil met 2017, toen bijna driekwart (72%) van de vrouwen die waren geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie zich onveilig voelde in het algemeen en meer dan de helft (54%) zich onveilig voelde in de eigen buurt. In 2016 lagen deze percentages nog iets hoger. Van de mannen die zijn geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie voelt ruim de helft (54%) zich wel eens onveilig in het algemeen en ongeveer een derde (32%) in de eigen buurt. Ook dit is lager dan in 2017.

Wanneer wordt gekeken naar hoe vaak slachtoffers van straatintimidatie zich onveilig voelen, is er wel een duidelijk verschil tussen slachtoffers van lichte vormen van straatintimidatie en slachtoffers van zware vormen van straatintimidatie. Het aandeel slachtoffers dat zich vaak onveilig voelt is groter onder slachtoffers van zware straatintimidatie dan onder slachtoffers van lichte intimidatie. Slachtoffers van straatintimidatie voelen zich vooral vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen: dat geldt voor 30% van de slachtoffers van zware straatintimidatie en voor 19% van de slachtoffers van een lichtere vorm van straatintimidatie.

Respectloos gedrag

Meer vrouwen dan mannen hebben het gevoel soms respectloos behandeld te worden op straat: 35% tegenover 29%. Het percentage Amsterdammers dat in 2018 aangaf vaak respectloos behandeld te zijn, was met 4% voor mannen en vrouwen gelijk. LHBTI'ers voelen zich vaker respectloos behandeld: zo had 38% van de LHBTI'ers in 2018 het gevoel soms respectloos behandeld te zijn op straat in de afgelopen 12 maanden en 6% gaf aan vaak respectloos behandeld te zijn. Behalve dat er tussen 2017 en 2018 een kleine daling is te zien in het aantal LHBTI'ers dat het gevoel had respectloos behandeld te zijn (van 41% naar 38%), zijn de percentages in 2018 nauwelijks veranderd.

Locatie straatintimidatie

Hoewel de incidenten net als voorgaande jaren in een groot deel van de stad hebben plaatsgevonden, worden door respondenten meer incidenten gemeld op drukke plekken in de stad, veelal in het Centrum. Vooral plekken in de buurt van Centraal Station, het Leidseplein en de Burgwallen Oude zijde en Nieuwe zijde worden vaak genoemd. Daarnaast worden ook veel plekken genoemd in Bijlmer Centrum en de Jan Evertsenstraat/Mercatorplein.

1 Omvang straatintimidatie

Om opnieuw de omvang van straatintimidatie in Amsterdam te onderzoeken is aan 3518 Amsterdammers gevraagd of zij geconfronteerd zijn met straatintimidatie en hoe vaak dit voorkwam in de afgelopen 12 maanden. Binnen het onderzoek worden verschillende vormen van straatintimidatie onderzocht. Er wordt bovendien onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen, tussen verschillende leeftijdsgroepen en de herkomst van slachtoffers.

1.1 Kleine daling straatintimidatie onder vrouwen

Van de 3518 ondervraagde Amsterdammers geeft 41% aan de afgelopen 12 maanden eens of vaker te zijn geconfronteerd met één of meer vormen van straatintimidatie. Dit is ongeveer gelijk aan 2017, toen 42% van de Amsterdammers aangaf geconfronteerd te zijn met straatintimidatie (3383 respondenten). Vrouwen hebben vaker te maken met straatintimidatie dan mannen. Zo geeft de helft (51%) van de 1884 ondervraagde Amsterdamse vrouwen aan de afgelopen 12 maanden eens of vaker te zijn geconfronteerd met straatintimidatie. Van de mannen was dit 30% (van de 1634 respondenten). Het aandeel mannen dat in 2018 geconfronteerd werd met straatintimidatie is gelijk aan het jaar ervoor. Daarentegen is er sinds 2016 een kleine daling te zien in het aandeel vrouwen dat geïntimideerd werd op straat. In 2016 en 2017 was dit respectievelijk 59% en 53%.

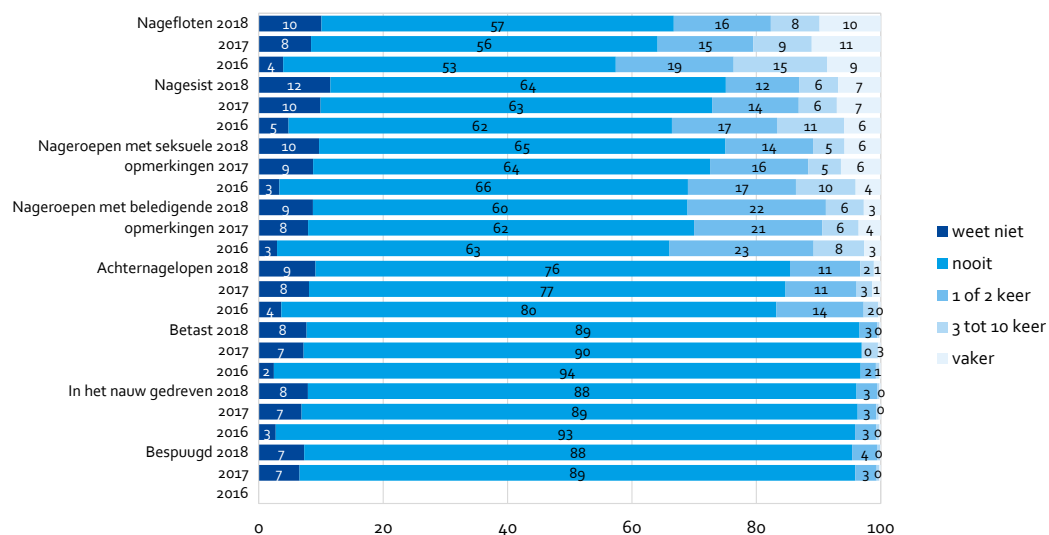
1.2 Minder vrouwen nagefloten, nagesist en nageroepen dan voorgaande jaren

Net als voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van straatintimidatie tegenover vrouwen nafluiten, nasissen of naroeppen met seksuele – of beledigende opmerkingen (zie Figuur 1.1). Echter, er is een kleine daling te zien in het aandeel vrouwen dat in 2018 nagefloten, nagesist of nageroepen werd met seksuele opmerkingen ten opzichte van eerdere jaren. Zo werd in 2016 nog 43% van de vrouwen één of vaker nagefloten. In 2018 is dit gedaald naar iets meer dan een derde (34%). Ook het aantal vrouwen dat één of vaker werd nagesist of werd nageroepen met seksuele opmerkingen daalde tussen 2016 en 2018 van bijna een derde (31%) naar een kwart (25%).

De omvang van overige vormen van straatintimidatie tegenover vrouwen bleef nagenoeg hetzelfde. Net als vorig jaar zegt bijna één op de drie vrouwen te zijn nageroepen met beledigende opmerkingen (31%). 14% zegt te zijn achternagelopen in de afgelopen 12 maanden. De overige vormen straatintimidatie komen evenals in 2016 en 2017 (veel) minder vaak voor. 4% van de Amsterdamse vrouwen geeft aan te zijn bespuugd en 3% van hen werd net als voorgaande jaren in het nauw gedreven of betast.

Er is niet alleen gekeken naar de hoeveelheid Amsterdamse vrouwen die te maken kreeg met verschillende vormen van straatintimidatie, maar ook naar hoe vaak ze hiermee geconfronteerd werden. Hoewel de frequenties ten opzichte van 2017 nauwelijks veranderde, zijn er duidelijk verschillen te zien in hoe vaak Amsterdamse vrouwen te maken kregen met nafluiten, nasissen en naroeppen met seksuele opmerkingen ten opzichte van 2016. Vooral het aandeel dat drie tot tien keer werd nagefloten, nagesist of nageroeppen met seksuele opmerkingen daalde. Zo daalde het aandeel dat drie tot tien keer werd nagefloten in de afgelopen twee jaar van 15% naar 8%. Het aandeel dat drie tot tien keer in de afgelopen twaalf maanden werd nagesist en - nageroeppen met seksuele opmerkingen daalde respectievelijk van 11% naar 6% en van 10% naar 5%.

Figuur 1.1 Slachtofferschap straatintimidatie onder vrouwen uitgesplitst naar jaar, soort en frequentie (procenten)

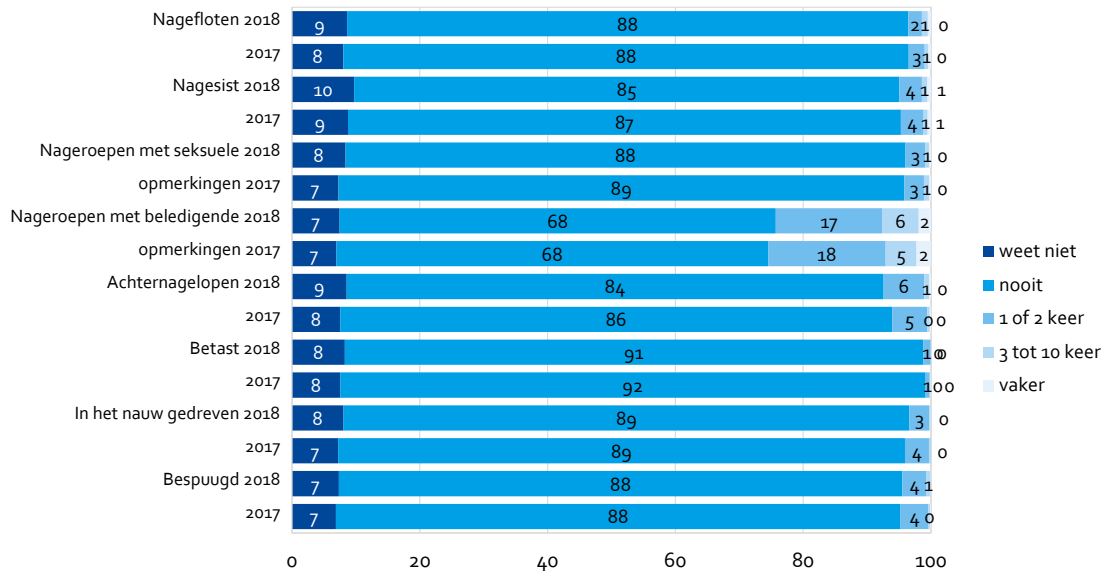

Bron: OIS

1.3 Mannen vooral nageroeppen met beledigende opmerkingen

De meest voorkomende vorm van straatintimidatie onder mannen is net als in 2017 het nageroeppen worden met beledigende opmerkingen: een kwart geeft aan daar de afgelopen 12 maanden één of vaker mee te zijn geconfronteerd (zie Figuur 1.2). De overige vormen van straatintimidatie worden veel minder vaak gerapporteerd. Van alle ondervraagde mannen geeft 7% aan te zijn achternagelopen en 6% te zijn nagesist. 5% van de mannen werd één of vaker in de afgelopen 12 maanden bespuugd. Van de verschillende vormen van straatintimidatie worden mannen het minst nageroeppen met seksuele opmerkingen (4%), nagefloten (3%), in het nauw gedreven (3%) en betast (1%).

Figuur 1.2 Slachtofferschap straatintimidatie onder mannen uitgesplitst naar jaar, soort en frequentie (procenten)

Bron: OIS

1.4 Jongere vrouwen het vaakst geïntimideerd

81%

Van alle ondervraagde leeftijdsgroepen onder zowel vrouwen als mannen worden, net als voorgaande jaren, jongere vrouwen in de leeftijd van 15 tot en met 34 jaar (verreweg) het vaakst geconfronteerd met straatintimidatie. In 2018 gaf 81% van de vrouwen in deze leeftijdsgroep aan eens of vaker geïntimideerd te zijn in de afgelopen 12 maanden. Dit is ongeveer gelijk aan 2016 en 2017 toen de percentages respectievelijk 83% en 79% waren.

Vrouwen in de leeftijdsgroep van 35 tot 49 en in de leeftijdsgroep 50-plus werden significant minder vaak geconfronteerd met straatintimidatie. Zo kreeg ruim de helft van de vrouwen tussen 35 en 49 jaar te maken met straatintimidatie. Van de vrouwen van 50 jaar of ouder lag dit percentage nog een stuk lager, op 30%. Dit is ongeveer gelijk aan vorig jaar, maar minder dan in 2016 toen nog 41% van de vrouwen van 50 jaar of ouder aangaf eens of vaker geïntimideerd te zijn.

Jonge mannen (15-34 jaar) worden net als vorig jaar vaker geconfronteerd met straatintimidatie dan oudere mannen, maar de verschillen tussen de leeftijdsgroepen zijn kleiner dan bij vrouwen. Zo is het aantal mannen dat geconfronteerd werd met straatintimidatie in de groep van 15 tot 34 jaar (38%) ongeveer gelijk aan het aantal onder 35-49-jarigen (37%). Mannen van 50 jaar of ouder werden een stuk minder vaak geïntimideerd op straat (22%).

In figuur 1.3 zijn voor beide seksen de acht onderscheiden intimidatievormen uitgesplitst naar leeftijd. De twee jongste groepen vrouwen worden veel vaker dan de andere groepen nagefloten (70% en 38%), nagesist (50% en 29%) en nageroepen met seksuele opmerkingen (52% en 26%). Onder vrouwen van 50 jaar of ouder liggen deze percentages veel lager. Ongeveer één op de tien vrouwen binnen deze leeftijdsgroep werd dat jaar op straat nagefloten, nagesist of nageroepen

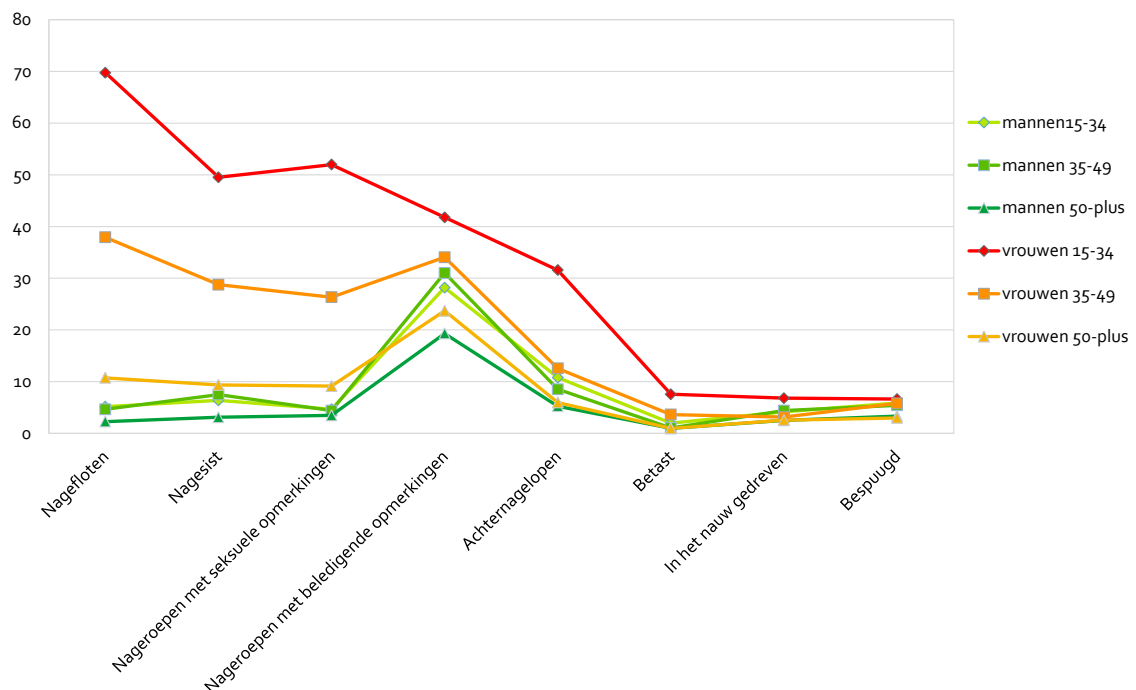
met seksuele opmerkingen. Bij de mannen zijn de verschillen tussen de leeftijdsgroepen voor deze drie vormen van intimidatie veel kleiner (tussen de 2% en de 5% voor nafluiten en naroeppen met seksuele opmerkingen en tussen de 3% en de 8% voor nasissen).

Ook bij het nageroeppen worden met beledigende opmerking is er een duidelijk onderscheid tussen mannen en vrouwen in de verschillende leeftijdscategorieën. Ook hier scoren jonge vrouwen het hoogst (42% voor 15-34 jarigen en 34% voor 35-49 jarigen), gevolgd door jonge mannen (ongeveer drie op de tien in beide categorieën). Mannen en vrouwen van vijftig jaar en ouder worden minder vaak nageroeppen met beledigende opmerkingen (respectievelijk 19% en 24%).

Bij achternagelopen worden op straat springt vooral de groep vrouwen tussen de 15 en 34 jaar eruit. Bijna één op de drie vrouwen in die leeftijdscategorie geeft in 2018 aan in het laatste jaar achternagelopen te zijn. De andere groepen scoren opvallend lager (tussen de 5% en 13%). De overige intimidatievormen komen onder zowel mannen als vrouwen minder vaak voor hoewel er leeftijdsverschillen blijven bestaan.

Wanneer de uitkomsten worden vergeleken met de uitkomsten van vorig jaar, is een aantal kleine verschillen te zien. Vooral onder vrouwen tussen de 35 en 49 jaar is een kleine daling te zien in het aantal vrouwen dat in de afgelopen 12 maanden werd nagefloten (van 44% naar 38%) of werd nageroeppen met seksuele opmerkingen (van 33% naar 26%). Verder zijn er geen grote verschillen met de uitkomsten van vorig jaar.

Figuur 1.3 Slachtofferschap straatintimidatie 2018, uitgesplitst naar geslacht, soort en leeftijd (procenten)

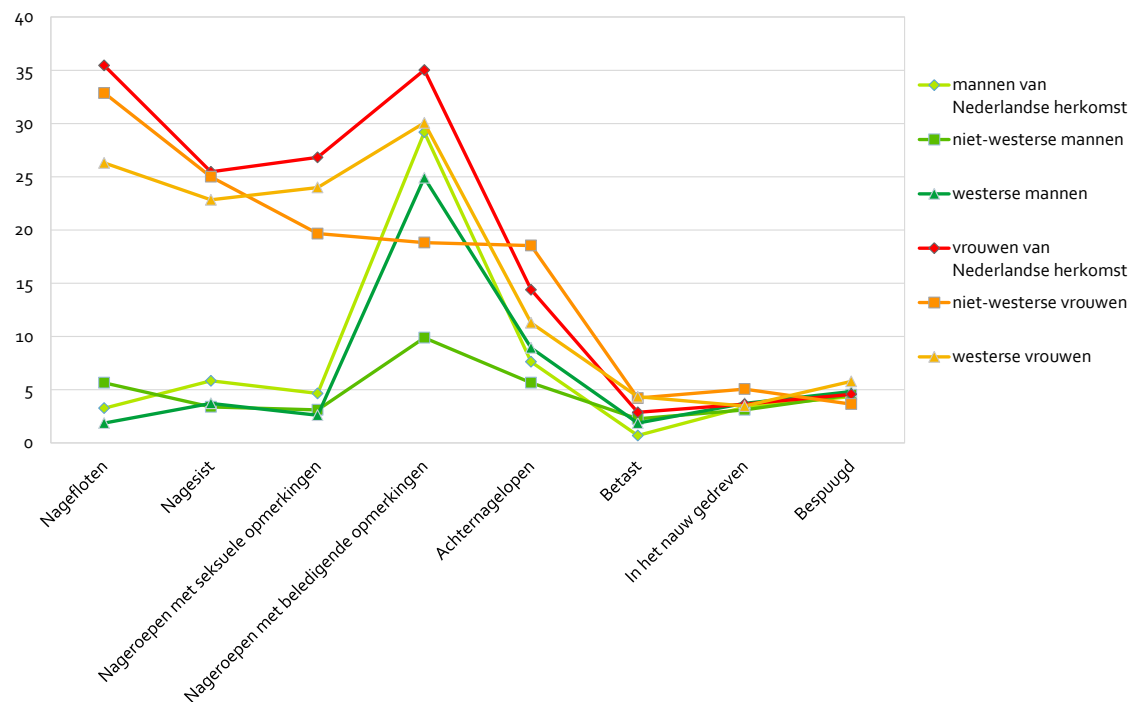
Bron: OIS

1.5 Alleen verbale intimidatie laat verschillen naar herkomst zien

Net als voorgaande jaren is onderzocht of de herkomst van Amsterdammers een rol speelt bij straatintimidatie. Wanneer er wordt gekeken naar de herkomst van de respondenten en of zij te maken kregen met straatintimidatie (zie Figuur 1.4) dan zijn bij de meeste vormen van straatintimidatie geen grote verschillen tussen Amsterdammers van Nederlandse herkomst, Amsterdammers van westerse herkomst of Amsterdammers met een niet-westerse herkomst.

Opvallend is wel dat Amsterdamse mannen en vrouwen van Nederlandse of westerse herkomst vaker aangeven te zijn geconfronteerd met beledigende opmerkingen. Zo gaf 35% van de Nederlandse vrouwen en 30% van de vrouwen met een westerse herkomst aan nageroepen te zijn met beledigende opmerkingen in de afgelopen 12 maanden. Van de Nederlandse mannen en mannen met een westerse herkomst was dit respectievelijk 29% en 25%. Vrouwen van niet-westerse herkomst werden duidelijk minder vaak geconfronteerd met beledigende opmerkingen op straat (19%). Mannen van niet-westerse herkomst werden hier het minst mee geconfronteerd (10%).

Figuur 1.4 Slachtofferschap straatintimidatie 2018, uitgesplitst naar geslacht, soort en herkomst (procenten)

Bron: OIS

Wat opvalt ten opzichte van vorig jaar is dat westerse mannen in 2018 veel vaker aangeven nageroepen te zijn met beledigende opmerkingen (25% ten opzichte van 17% het jaar ervoor). Daarnaast is het aantal mannen van niet-westerse herkomst dat werd nageroepen op straat in 2018 juist gedaald ten opzichte van het jaar ervoor (van 16% naar 10%). Verder is een daling te zien ten opzichte van 2017 in het aantal westerse vrouwen dat in 2018 werd nagefloten of werd nageroepen met seksuele opmerkingen (respectievelijk van 36% naar 26% en van 31% naar 24%). Voor de overige intimidatievormen bestaan binnen de groepen geen grote verschillen ten opzichte van vorig jaar.

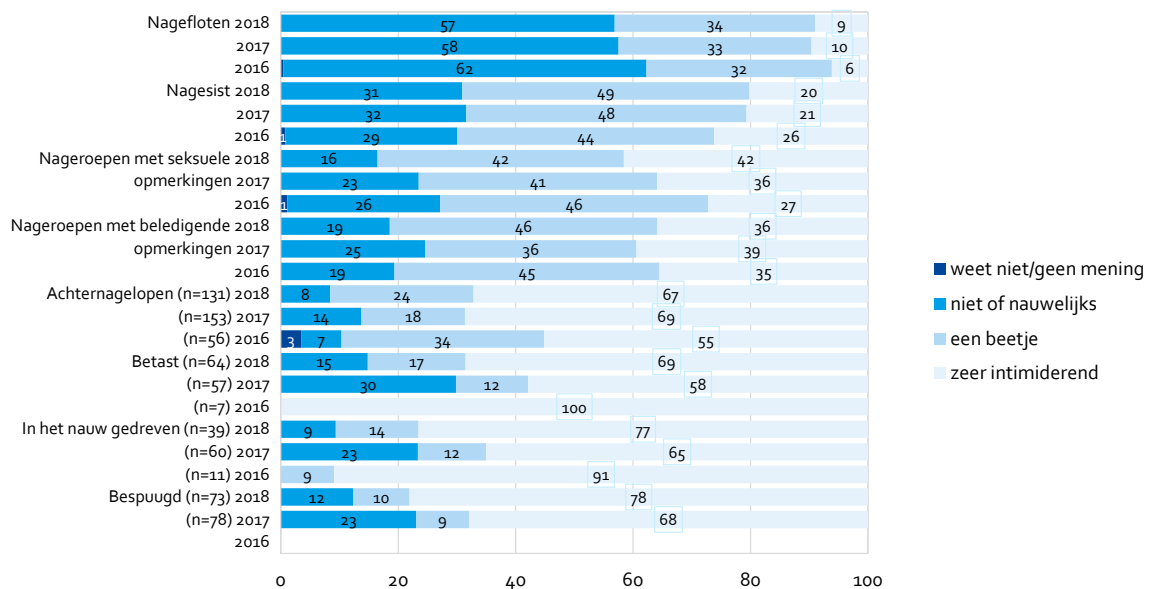
2 Ervaren intimidatie

Naast de omvang en de verschillende vormen van straatintimidatie is in het onderzoek aandacht besteed aan de ervaren intimidatie. Aan Amsterdammers die in de afgelopen 12 maanden zijn geconfronteerd met één of meer vormen van straatintimidatie is net als in voorgaande jaren gevraagd hoe intimiderend zij dit vonden de laatste keer dat dit gebeurde.

2.1 Ervaren intimidatie verschilt per vorm

In figuur 2.1 en 2.2 is te zien dat de ervaren intimidatie sterk varieert met de wijze waarop men is geïntimideerd. De minst intimiderende vorm onder zowel mannen als vrouwen is opnieuw nafluiten. Echter, onder vrouwen is te zien dat de mate van ervaren intimidatie in vergelijking met 2016 iets is toegenomen bij nagefloten worden en het nageroepen worden met seksuele opmerkingen. Zo vond in 2018 84% van de vrouwen het nageroepen worden met seksuele opmerkingen een beetje tot zeer intimiderend. In 2017 en 2016 was dit nog respectievelijk 77% en 73%. Voor de vormen van intimidatie die minder vaak voorkomen, is de ervaren intimidatie onder respondenten erg wisselend en door het lage aantal respondenten binnen deze vormen van intimidatie kan hier geen uitspraak over worden gedaan.

Figuur 2.1 Hoe intimiderend was gedrag voor vrouwen uitgesplitst naar jaar en soort gedrag (procenten)

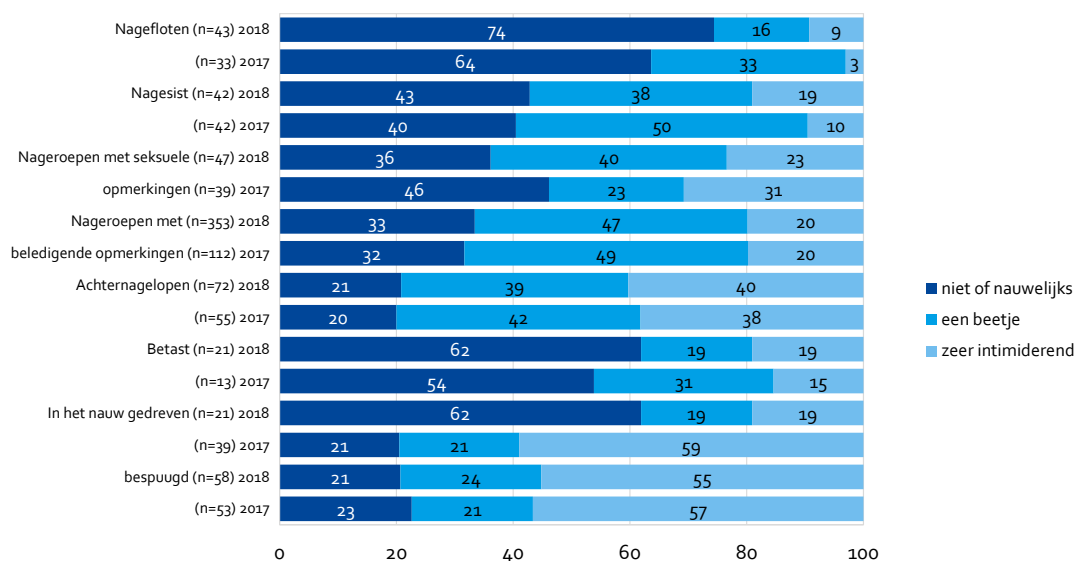
Bron: OIS

Net als Amsterdamse vrouwen vinden Amsterdamse mannen het nagefloten worden op straat dus het minst intimiderend. De andere vormen van straatintimidatie worden ook door een groot aandeel van de mannen als zeer intimiderend ervaren (zie Figuur 2.2).

Vooraf het achtergelopen en bespuugd worden, wordt door veel van de ondervraagde Amsterdamse mannen als intimiderend ervaren. 39% procent van de mannen die in 2018 achtergelopen werd, vond dit een beetje intimiderend en 40% hiervan vond het zelfs zeer intimiderend. Bespuugd worden, wordt als het meest intimiderend ervaren. 24% van de Amsterdamse mannen die in 2018 bespuugd zijn, vond dit een beetje intimiderend en 55% vond dit zeer intimiderend. Dit is ongeveer gelijk aan het jaar ervoor.

Opvallend is dat in 2017 31 van de 39 mannelijke respondenten die dat jaar in het nauw zijn gedreven, aangaven dat ze dit een beetje tot zeer intimiderend vonden. In 2018 gaven veel minder mannen aan dat ze dit een beetje tot zeer intimiderend vonden (slechts 8 van de 21 mannen). Verder is het opvallend dat van de mannelijke respondenten die aangaven in 2017 en 2018 betast te zijn, het aandeel dat dit een beetje tot zeer intimiderend vond kleiner is dan bij de vrouwelijke respondenten. In 2017 gaven 6 van de 13 Amsterdamse mannen die dat jaar betast waren aan dat ze dit een beetje tot zeer intimiderend vonden. In 2018 waren dit er 8 van de 21. Echter, doordat de hoeveelheid mannen die te maken kreeg met verschillende vormen van straatintimidatie zo laag is, is het lastig om betrouwbare uitspraken te doen over hoe intimiderend Amsterdamse mannen bepaalde vormen van straatintimidatie vinden. De resultaten kunnen namelijk op toeval gebaseerd zijn.

Figuur 2.2 Hoe intimiderend was gedrag voor mannen uitgesplitst naar jaar en soort gedrag (procenten)

Bron: OIS

3 Veiligheidsbeleving

Evenals in voorgaande jaren zijn de onveiligheidsgevoelens van slachtoffers van zowel lichtere als zwaardere vormen van straatintimidatie vergeleken met die van niet-slachtoffers. De lichtere vormen bestaan uit nafluiten, nasissen en naropen met beledigende of seksuele opmerkingen. Zwaardere vormen van straatintimidatie bestaan uit in het nauw drijven, betasten en achternalopen.

De veiligheidsbeleving van Amsterdammers is in 2018 ongeveer gelijk gebleven aan voorgaande jaren (zie Tabel 3.1).

Tabel 3.1 Veiligheidsbeleving in het algemeen en in de eigen buurt (procenten)

	2016	2017	2018
vrouwen			
onveilig algemeen	53%	50%	47%
onveilig eigen buurt	31%	31%	29%
mannen			
onveilig algemeen	34%	31%	31%
onveilig eigen buurt	22%	21%	22%

bron: OIS

3.1 Slachtoffers van intimidatie voelen zich vaker onveilig

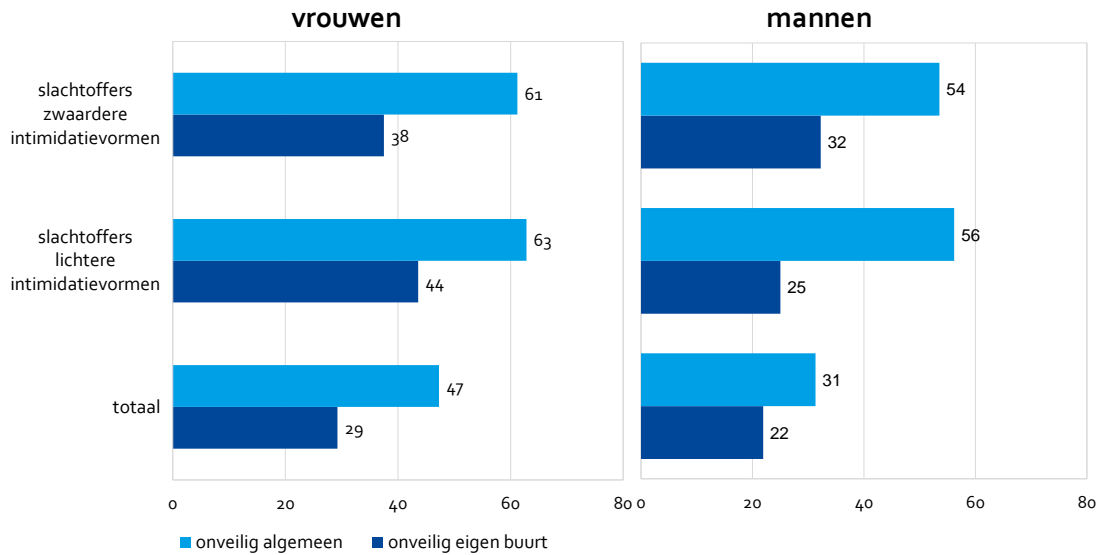
In Figuur 3.1 is apart voor mannen en vrouwen te zien dat het aantal Amsterdammers dat zich wel eens onveilig voelt hoger is onder Amsterdammers die zijn geconfronteerd met straatintimidatie dan onder Amsterdammers die niet geconfronteerd zijn met straatintimidatie. Dat geldt voor mannen en vrouwen en voor zowel de lichtere als zwaardere vormen van straatintimidatie. Daarnaast is dat terug te zien in zowel de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt als in het algemeen, waarbij men zich in de eigen buurt veiliger voelt dan in het algemeen.

Van de vrouwen die zijn geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie voelt 61% zich wel eens onveilig in het algemeen en 38% voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit is een groot verschil met 2017, toen bijna driekwart (72%) van de vrouwen die waren geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie zich onveilig voelde in het algemeen en meer dan de helft (54%) zich onveilig voelde in de eigen buurt. In 2016 lagen deze percentages nog iets hoger (respectievelijk 76% en 57%).

Van de mannen die zijn geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie voelt ruim de helft (54%) zich wel eens onveilig in het algemeen en ongeveer een derde (32%) in de eigen buurt. Ook dit is lager dan in 2017, toen 61% van de mannen die zijn geconfronteerd met een zwaardere vorm van straatintimidatie zich wel eens onveilig voelde in het algemeen en bijna de helft zich wel eens onveilig voelde in de eigen buurt (48%). Opvallend is dat bij zowel mannen

als vrouwen het aandeel dat zich wel eens onveilig voelt nauwelijks verschilt tussen slachtoffers van lichtere en zwaardere vormen van straatintimidatie.

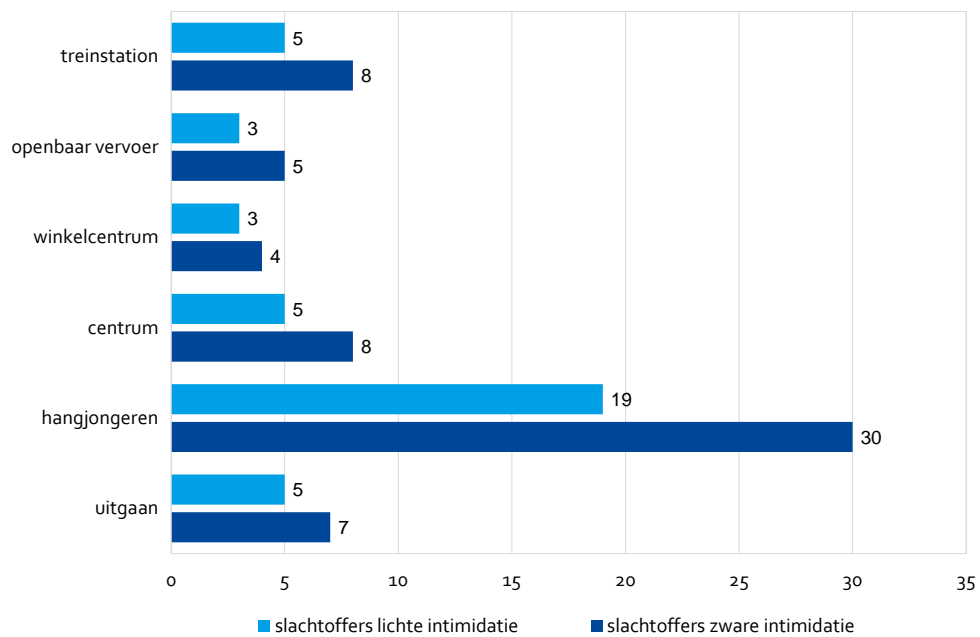
Figuur 3.1 Onveiligheidsgevoelens onder Amsterdammers algemeen en slachtoffers straatintimidatie 2018 (procenten)

Bron: OIS

Wanneer wordt gekeken naar hoe vaak slachtoffers van straatintimidatie zich onveilig voelen, is er wel een duidelijk verschil tussen slachtoffers van lichte vormen van straatintimidatie en slachtoffers van zware vormen van straatintimidatie. In Figuur 3.2 is voor verscheidene locaties te zien dat meer slachtoffers van zware straatintimidatie zich vaak onveilig voelen dan slachtoffers van lichte intimidatie. Slachtoffers van straatintimidatie voelen zich vooral vaak onveilig op plekken waar groepen jongeren rondhangen: dat geldt voor 30% van de slachtoffers van zware straatintimidatie en voor 19% van de slachtoffers van een lichtere vorm van straatintimidatie.

Figuur 3.2 Slachtoffers straatintimidatie die zich vaak onveilig voelen per locatie 2018 (procenten)

Bron: OIS

4 Respectloos gedrag

Evenals voorgaande jaren is op basis van de gegevens uit de Veiligheidsmonitor Amsterdam-Amstelland in kaart gebracht hoe vaak Amsterdammers vinden respectloos te zijn behandeld door onbekenden op straat. Daarmee wordt gedrag bedoeld waarbij de grenzen van goed fatsoen worden overschreden.

4.1 Vooral LHBTI-ers voelen zich respectloos behandeld

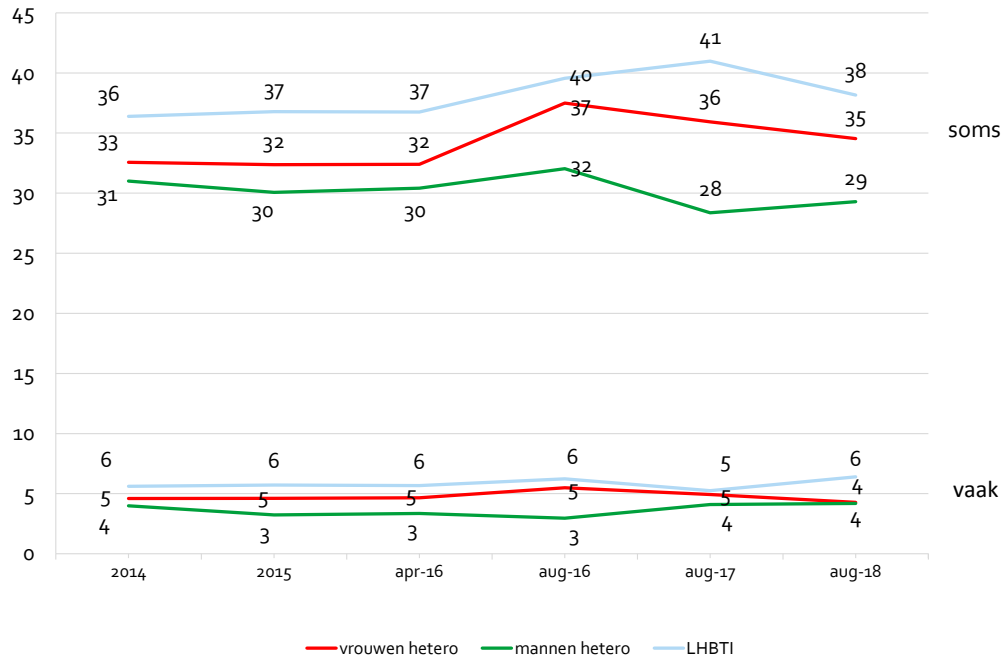
**44% van de LHBTI'ers
voelt zich wel eens
respectloos behandeld
op straat**

Figuur 4.1 geeft weer hoeveel procent van de respondenten het gevoel had soms of vaak respectloos behandeld te zijn door onbekenden op straat in de afgelopen 12 maanden. Er is nagegaan in hoeverre LHBTI'ers verschillen van heteromannen en -vrouwen in het gevoel respectloos te zijn behandeld. Het figuur toont de trend tussen 2014 en 2018.

Het gevoel soms respectloos te zijn behandeld op straat is groter onder heterovrouwen dan onder heteromannen in 2018: respectievelijk 35% en 29%. Het percentage Amsterdammers dat in 2018 aangaf vaak respectloos behandeld te zijn, was voor heteromannen en -vrouwen gelijk. Wanneer we dat vergelijken met LHBTI'ers dan valt op dat deze groep vaker het gevoel heeft respectloos te zijn behandeld dan heteromannen en -vrouwen. Zo had 38% van de LHBTI'ers het gevoel soms respectloos behandeld te zijn op straat in de afgelopen 12 maanden waar 6% aangaf dat dat zelfs vaak voorkwam.

Het aandeel Amsterdammers dat aangaf soms of vaak respectloos te zijn behandeld op straat is in de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven. Dit gold voor alle onderzochte groepen. Behalve dat er tussen 2017 en 2018 een kleine daling is te zien in het aantal LHBTI'ers dat het gevoel had respectloos behandeld te zijn (van 41% naar 38%), zijn de percentages in 2018 weinig veranderd ten opzichte van het jaar ervoor.

Figuur 4.1 Gevoel respectloos behandeld te zijn door onbekenden door de tijd heen (vaak en soms; procenten)

Bron: OIS

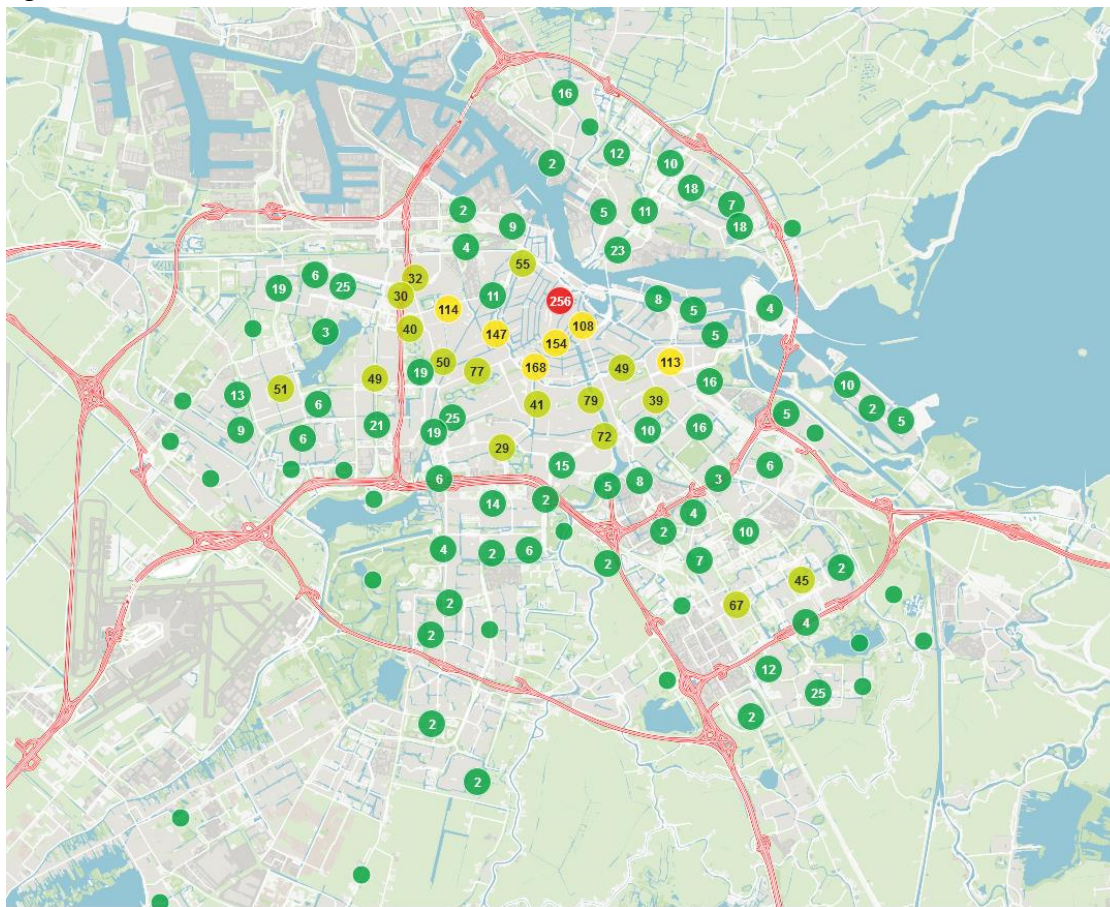
5 Locatie straatintimidatie

Gedurende het gehele jaar 2018 is aan respondenten die zijn geconfronteerd met één of meer vormen van (seksuele) straatintimidatie gevraagd om schriftelijk, dan wel op een digitale kaart van Amsterdam aan te geven waar dat incident heeft plaatsgevonden, de laatste keer dat dit gebeurde.

5.1 Vooral op drukke plekken veel intimidatie

Nagenoeg de helft (49%; 2447 respondenten) van de respondenten die aangeven in 2018 eens of vaker te zijn geconfronteerd met één of meer vormen van straatintimidatie heeft aangegeven waar dat (de laatste keer) plaatsvond. In Figuur 5.1 staan die plekken door middel van stippen weergegeven. Hoewel de incidenten in een groot deel van de stad plaatsvinden, komen ze vaker voor op de drukke plekken in de stad. De omgeving van het Centraal Station, het Leidseplein en de Burgwallen worden vaak genoemd. Buiten het Centrum zijn dat plekken in Bijlmer Centrum en Jan Evertsenstraat/Mercatorplein.

Figuur 5.1 Locatie van laatste intimidatie 2018

Bron: OIS

Via deze link: <https://aram-b.gitlab.io/kaart-straatintimidatie/> kan er worden ingezoomd op de plekken, kunnen jaren worden vergeleken en is er een uitsplitsing te maken voor mannen en vrouwen.

Gemeente Amsterdam

Onderzoek, Informatie en Statistiek

Bezoekadres:
Oudezijds Voorburgwal 300
1012 GL Amsterdam

Postbus 658
1000 AR Amsterdam

www.ois.amsterdam.nl